

Ny lovgivning og forretningsordner vedtaget under EM09

Formandskabets forretningsorden

Formandskabet har for første gang indført en forretningsorden der gælder særskilt for Formandskabet, ud over det som står i forretningsorden for Inatsisartut omkring formandskabet. Dette er sket i forlængelse af formandskabets ønske om, at skabe en særlig arbejdsstruktur i formandskabet.

Øvrige udvalgs forretningsorden

Udvalgene har ligeledes indarbejdet en forretningsorden for udvalgsarbejdet og som kan variere i indhold fra udvalg til udvalg.

Forskrifter for Formandens udgifter

Der er indført forskrift for Formandens repræsentations- og rejseudgifter, frigoder og modtagelse af gaver og som træder i kraft den 1. januar 2010.

Ny Ombudsmandslov

Inatsisartut vedtog under EM09 en ny lov for Ombudsmandens virke. Siden oprettelsen af Ombudsmandsinstitutionen i 1994 har loven ikke været revideret og i lyset af udviklingen og de indvundne erfaringer har det været nødvendigt med en revision heraf.

Ændringer i Lov om tilskud til politisk arbejde

Inatsisartut vedtog en ændring af loven om tilskud til politisk arbejde ved EM09 ud fra ønsket om at tilskud til politisk arbejde skal være gennemskuelige og i den forbindelse blev bevillingen til tilskud til politisk arbejde skærpet, således at bevillingen for Bureauets administration fra 1. januar 2010 nu udelukkende dækker bevilling til administrativt arbejde og ikke længere omfatter bevilling til partiernes interne administrative personale.

Dermed er der nu skabt større klarhed over det fulde tilskud til politisk arbejde der bevilges over finansloven.

Ændring af Budgetloven der kun skal gælde dette år

Inatsisartut vedtog en lovændring i budgetloven, der skulle sikre at Naalakkersuisut kunne færdiggøre forslag til finansloven og som Inatsisartut kunne nå at behandle inden afslutningen af EM09. Der var således behov for at Inatsisartut i 2009 kunne udsætte fristen for vedtagelsen af finansloven for 2010 og som er fastsat i budgetloven til at skulle finde sted senest den 15. november.

Denne lovændring havde også indflydelse på tidsfristen for de kommunale budgetlægninger, som skal være vedtaget inden 1. december, hvorfor tidsfristen for de kommunale budgetter for 2010 også måtte forlænges.

Denne lovændring trådte i kraft staks efter vedtagelsen, og bortfalder uden videre den 1. januar 2010.

Forårssamling 2010

Inatsisartut afsluttede Efterårssamlingen med beslutningen om, at forårssamlingen skal starte den 9. april 2010. Det betyder, at afleveringsfristen bliver den 5. marts 2010 kl. 12.00, for punkter der ønskes optaget på dagsordenen til FM10.

Hans Lynges maleri fra Lions Clubs kunstfond

Den 19. november 2009 fik Inatsisartut ved en mindre højtidelighed, overdraget et maleri udført af Hans Lynges, fra Lions Clubs Kunstfond til evig arv og eje for Inatsisartut.

Maleriet har i mange år hængt i salen og vil indtil andet bestemmes, fortsat hænge i salen til fortsat glæde for medlemmerne af Inatsisartut og vores mange besøgende i salen.

INATSIARTUT
PARLIAMENT OF GREENLAND

NYHEDSBREV
2. halvår 2009

Forord til eftertanke

"Hvis ikke man fødes til magten – og hvis ikke vi bare tager den, fordi vi er mange nok eller stærke nok – hvordan skal et samfund så ledes? Hvordan skal ledelsen så begrunde sig?"
(citater fra Platon)

Det er spørgsmålet som Platon stillede sig 400 år før vor tidsregning. Og spørgsmålet er stadig relevant her i år 2009. Platons svar på hvordan ledelse skal begrundes var dog enkel: ved oplæring. Enkelt og grænseløst forpligtende. Rå magt eller oplyst samtale. Hvad vælger vi. Hvad tør vi håbe på?

Som Formand for Inatsisartut er det mit ønske at kunne bidrage til en udvikling af formandens vigtige funktion for det samlede Inatsisartut.

Jeg vil især arbejde for, at vi hver især skal kende vores arbejdsrolle i formandskabet. Jeg vil arbejde for, at vi får rodfæstet arbejdsrutiner med formandskabets egen arbejdskultur og en kultur som er fri af den naturlige binding, som ethvert medlem af formandskabet har til et parti og at formandskabet i stedet finder en arbejdskultur der er rodfæstet i samfundets og borgernes forståelse og krav til den lovgivende forsamling.

Alle medlemmer af formandskabet bør i deres arbejde først og fremmest være ikklædt deres sunde dømmekraft. Det er mit håb at arbejdet i formandskabet kan finde en form, hvor der er forståelse for, at man hænger sin "politiske hat" i forkontoret inden møderne i formandskabet. Jeg ved at det er muligt og at vi er godt på vej til at opnå dette.

Jeg vil også arbejde for, at der blandt medlemmerne af Inatsisartut skabes en større forståelse for og accept af, at medlemmernes forskellige livsholdninger, politiske overbevisninger og viden indenfor forskellige specialer opfattes som en rigdom i den demokratiske lovgivende forsamling.

Vi er trods alt hver især rundet af hver vores livserfaringer og tilegnet viden og alle borgere har ret til at opstille til Inatsisartut uden andre krav end hvad der gælder for valgbarheden.

Valget til Inatsisartut i juni 2009

Med det historiske valgresultat for Hjemmestyrets 30-årige historie i juni 2009, trådte Grønland ind i nye tider på mange måder.

Kort efter valget - og den konstituerende samling - havde vi en højtidelig begivenhed i Inatsisartut, hvor Dronning Margrethe den II den 21. juni 2009 overdrog den nye selvstyrelov til det grønlandske folk.

Juni måned var derfor på mange måder en begivenhedsrig og travl måned for arbejdet i Inatsisartut.

Vestnordisk Råds (VNR) temakonference 2010

Grønland overtog formandskabet for VNR i august 2009 og har i det kommende VNRs år planlagt, at afholde en temakonference i juni 2010 med temaet de vestnordiske landes administration af fiskeriområdet herunder kvoterne.

Vestnordisk Råds topmøde i 2010

Herudover har VNR besluttet, at der skal afholdes et topmøde i Tasiilaq i august i 2010 i forbindelse med VNR's årsmøde.

Kontaktudvalgsmøde 2009

Formandskabet deltager årligt i et kontaktudvalgsmøde med folketingets præsidium og møderne foregår skiftevis i Danmark og Grønland.

I år var der møde i Skagen og det er aftalt at næste kontaktudvalgsmøde skal afholdes i Grønland, nærmere bestemt i Tasiilaq primo august 2010.

Formandskabet ønsker at søge inspiration fra andre parlamenter til videreudvikling af arbejdet i formandskabet. Formandskabet har positiv opbakning til, at der skabes en arbejdsform i formandskabet der så vidt det er muligt er baseret på upartiskhed og at der er forståelse for, at der træffes beslutninger på vegne af det samlede Inatsisartut. For at nå frem til denne arbejdsform, vil formandskabet i det kommende år, besøge de vestnordiske præsidier og herigenem lære af arbejdsformen i andre parlamenter.

Herudover er det vigtigt at der skabes en fælles forståelse i Inatsisartut, om formandskabets rolle for det samlede Inatsisartut. Dette arbejde vil være en af de vigtigste mål for Formandskabets arbejde i det kommende år.

VNR og Nordisk Session 2009

I forbindelse med Nordisk Råds Session i Stockholm i oktober 2009, fremlagde VNR sine beslutninger for både de vestnordiske regeringsmedlemmer og Nordisk Råds Præsidium om, at der under VNRs regi planlægges afholdt tema konferencen og et topmøde i 2010. Der var fuld tilslutning fra de vestnordiske landes regeringer og opbakning til disse initiativer.

VNR fremlagde ligeledes på Nordisk Råds Session en rekommandation om, at de selvstyrende områder for fremtiden bliver benævnt som selvstyrende lande i nordiske sammenhænge. Det blev herunder påpeget, at der ikke var nogen juridiske hindringer for dette, i forhold til Helsingforsaftalen, som det nordiske samarbejde reguleres på.

Efterårssamling 2009

EM09 startede den 25. september 2009 og der var planlagt 26. mødedage. Der måtte udvides med ekstra mødedage, fordi møderne i salen trak ud på enkelte punkter og som til dels kunne tilskrives tilvænningen til de nyindførte taletider i Inatsisartut.

EM09 blev således afviklet fra den 25. september til den 27. november med 28 mødedage i salen og 26 møder i formandskabet samt et evaluerings seminar i formandskabet omkring de nye taletider.

Evaluerings af de nye taletider

Formandskabet valgte på baggrund af de første 2 ugers samling, at lave en evaluering af de nyindførte taletider, som både Naalakkersuisut og Inatsisartut skulle vænne sig til og som også afstedkom mange kommentarer fra medlemmerne af Inatsisartut og Naalakkersuisut.

Formandskabet kunne på baggrund af evalueringen af de 2 første ugers debatter konstatere, at der på trods af de mange udtalte holdninger til de nye taltider ikke var tilstrækkelig belæg for, at ændre på de nyindførte taletider midt under samlingen.

Formandskabet fandt at der var behov for at de nye taletider blev afprøvet gennem et helt forløb. Formandskabet besluttede således at de ville genvurdere de nye taletider inden forårssamlingens start og på baggrund af hele efterårssamlingen.

Debatformen i Inatsisartut

Udover taletiderne i Inatsisartut har formandskabet ligeledes måtte konstatere, at der blandt medlemmerne af Inatsisartut er behov for en større indsigt og forståelse for skrevne og uskrevne regler i Inatsisartut.

Det nye Inatsisartut skal skabe rammerne omkring arbejdet i salen. Der skal være en fælles forståelse for acceptabel adfærd og sprogbrug i salen og som alle skal nyde godt af og som må ske i fælles forståelse herfor.

Vi kan ikke lave skrevne love og regler om alting og derfor er der behov for at der hurtigst muligt opnås en balance i forståelsen for de uskrevne regler der nødvendigvis må være gældende. Der skal herske en naturlig respekt medlemmerne imellem og udvises forståelse for, at der kan være flere synspunkter om samme sag og der bør udvises en stor grad af tolerance for andres synspunkter.

Alle medlemmer af Inatsisartut er valgt på lige fod med hinanden, til at tage vigtige beslutninger på borgernes vegne og dette arbejde bør ske i et både tolerant og respektfuld forum.

Alle medlemmer af Inatsisartut har således hver især med deres adfærd i salen et personligt medansvar for - hvad enten det drejer sig om sprogbrug, mimik eller attituder - at borgerne finder både debatterne og arbejdet i salen interessant og at dette arbejde afspejler den forståelse der bør være omkring den lovgivende forsamlingens arbejde.

Informationsmateriale omkring arbejdet i Inatsisartut

Formandskabet vil også arbejde for at der udarbejdes en håndbog omkring mødeledelsen i Inatsisartut, til brug for almindelig information og oplysning omkring mødeledelsen i Inatsisartut. Det er også vigtigt at borgerne får almindelig adgang til denne slags oplysninger, ligesom der ikke bør være tvivl hos landets borgere om, hvordan møderne i Inatsisartut foregår eller hvilken rolle vi hver især har i Inatsisartut.

Dialog med borgere og Inatsisartut

Som formand for Inatsisartut har jeg måtte konstatere, at der er et stort behov for løbende dialog med medlemmerne af Inatsisartut om de fælles rammer vi skal have for vores folkevalgte, og hvilken forståelse vi har for hinandens roller. Jeg agter derfor indenfor denne valgperiode, at give mit bidrag til udarbejdelse af informationsmateriale omkring arbejdet i Inatsisartut.